

HR Tips

บุญเจือ วงษ์เกษม
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาผู้ประกอบการ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น

ผู้เขียนได้มีโอกาสไปดูงานการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์หรือออร์แกนิกที่ประเทศอังกฤษเมื่อต้นเดือนเมษายน ปีนี้ เข้าเยี่ยมชมสถานที่ทำฟาร์มจริงแห่งหนึ่งที่เมืองบริสตอล ชื่อว่า คอมมูนิตี้ฟาร์ม (Community Farm) เป็นฟาร์มที่มีสมาชิก 500 คน ได้สัมผัสจริงการปลูกพืชผักอินทรีย์ และการเลี้ยงหมู ไก่ อินทรีย์

ในอังกฤษมีฟาร์มเกษตรอินทรีย์และการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์อยู่ 6,900 (หกพันเก้าร้อย) แห่ง ในปี 2555 มีการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์และอาหารเกษตรอินทรีย์ อาหารเกษตรอินทรีย์หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและดีต่อสุขภาพของผู้คน ผลิตภัณฑ์ติดเครื่องหมายเกษตรอินทรีย์ (โลโก้) ผลิตภัณฑ์ที่ติดเครื่องหมายเกษตรอินทรีย์ จะต้องได้รับการผลิตตามที่ระเบียบเกษตรอินทรีย์กำหนดและได้ใบรับรองจากหน่วยงานที่กำหนด ทำให้ผู้บริโภคอุปโภคมีความมั่นใจในที่มาและคุณภาพของผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ติดเครื่องหมายทำให้ผู้บริโภคแยกแยะผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ได้ง่ายขึ้น

ผู้จัดการฟาร์มและคณะกรรมการบริหารคอมมูนิตี้ฟาร์ม (Community Farm) พัฒนาชาวบ้าน นักศึกษานักเรียนจากโรงเรียนที่อยู่พื้นที่แถบนั้น ด้วยการให้ความรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับอาหารเกษตรอินทรีย์ การติดฉลากผลิตภัณฑ์จากเกษตรอินทรีย์ ให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารและการเพาะปลูก การควบคุมในการทำเกษตรอินทรีย์ ชี้ให้เห็นความสำคัญระหว่างการผลิตเกษตรอินทรีย์ การทำ

เกษตรอินทรีย์รักษาความหลากหลายและการปกป้องรักษาคุ้มครองพื้นที่ชนบทและสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของสัตว์ เช่น หมู ไก่ คำนึงถึงหลักการปฏิบัติต่อสัตว์และสิ่งแวดล้อมอย่างเอาใจใส่

พื้นที่ทำการเกษตรและที่อยู่อาศัยจะต้องมีแหล่งน้ำด้วยเสมอ การเพาะปลูก หากใช้เคมี ยาฆ่าแมลง สารพิษ ซึมตกค้างลงพื้นดินการเลี้ยงสัตว์เกิดมูลสัตว์สิ่งปฏิกูลต่างๆ เมื่อฝนตก ชะล้างสารตกค้าง เชื้อโรคไหลลงสู่แหล่งน้ำที่ชุมชนใช้ น้ำสกปรกปนเปื้อนสารพิษ เกิดโทษ เกิดภัยแก่ผู้อาศัยในชุมชน

วิธีการพัฒนาบุคลากรของฟาร์มแห่งนี้ จะให้ความสำคัญตั้งแต่การให้ความรู้ก่อน มีห้องเรียนกลางฟาร์ม เรียนรู้หลักการ ทฤษฎี ตัวอย่างของจริง ชนิดตาดู หูฟัง มือสัมผัส ชักถามจนผู้เรียนเข้าใจ ต่อจากนั้นลงมือทำจริง ตัวอย่าง เช่น การปลูกผักเกษตรอินทรีย์หรือออร์แกนิก ก็จะเริ่มต้นให้ความรู้ ณ ห้องเรียนที่อยู่กลางฟาร์มดิน พันธุ์ผัก วิธีการปลูก การให้น้ำ อุดหนุนมีความร้อน ความชื้น การดูแล ปุ๋ยธรรมชาติ วัชพืช โรคแมลง ฯลฯ และต่อด้วยการลงมือปฏิบัติจริง การเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ ก็เช่นเดียวกัน การลงมือทำจริงด้วยตนเองก็เกิดทักษะ มีประสบการณ์ตรง ทำซ้ำๆ เท่ากับเป็นการปลูกฝังให้เกิดทัศนคติบวกต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ผลที่ตามมาคือการรักษาปกป้องรักษาพื้นที่ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ผู้เขียนขอสรุปสั้นๆ ว่า การพัฒนาคนให้เกิดผล น่าจะตรงกับสุภาษิตไทยที่ว่า สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น สิบตาเห็นไม่เท่ามือทำ **A**